

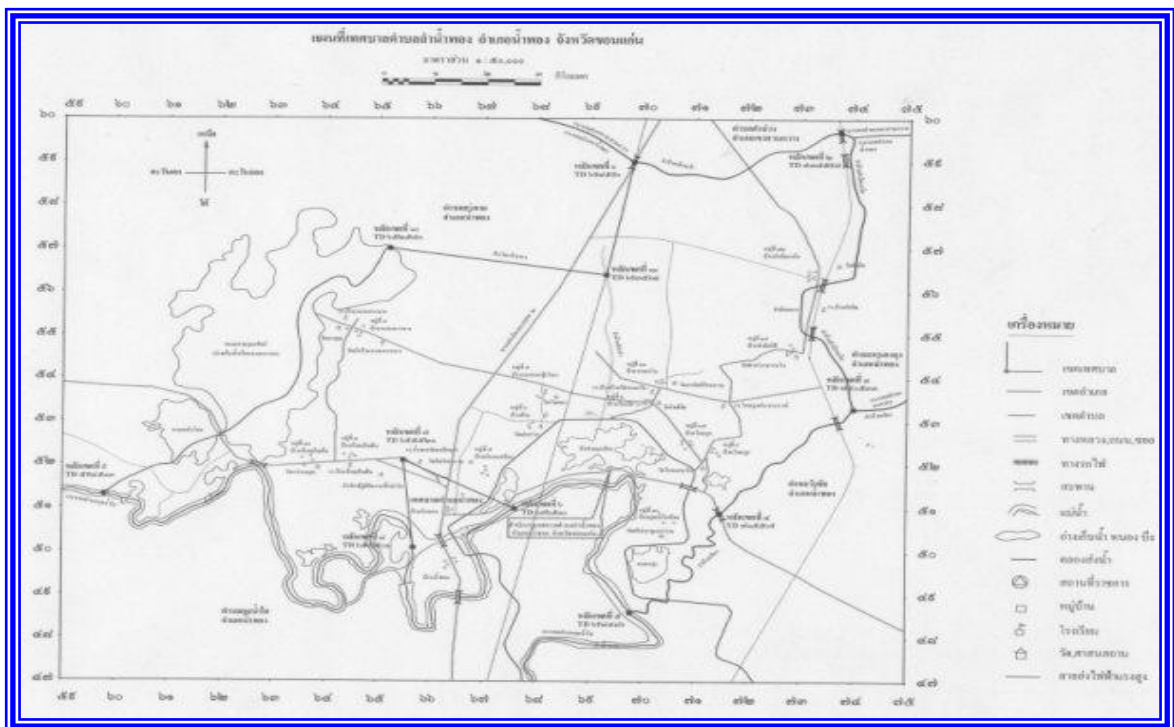
ข้อมูลทั่วไป เทศบาลตำบลลำน้ำพอง

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบเทศบาลตำบลลำน้ำพอง

สำนักงานเทศบาลตำบลลำน้ำพอง ตั้งอยู่เลขที่ ๕๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลลำน้ำพอง อำเภอ
 น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น บริเวณบึงทุ่งเหียว ติดกับถนนสายน้ำพอง - กระนวน อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอ
 น้ำพองประมาณ ๓ กิโลเมตร ห่างจากศาลากลางจังหวัดขอนแก่นประมาณ ๓๓ กิโลเมตร และ ได้รับการ
 ยกฐานะจากสภาตำบลลำน้ำพอง ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลลำน้ำพอง ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย
 ลงวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยมีฐานะเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น ๒ และได้เปลี่ยนแปลง
 ฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลลำน้ำพอง เป็นเทศบาลตำบลลำน้ำพอง ตามประกาศ
 กระทรวงมหาดไทย เรื่อง เปลี่ยนชื่อองค์การบริหารส่วนตำบลลำน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น
 เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลลำน้ำพอง และจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลลำน้ำพอง ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม
 ๒๕๕๐ มีผลในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๐

ลักษณะทางกายภาพ

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

เทศบาลตำบลลำน้ำพอง ตั้งอยู่ที่อำเภอลำน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ซึ่ง ภูมิประเทศโดยภาพรวมของ จังหวัดขอนแก่นส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง พื้นที่ลุ่มๆ ดอนๆ สลับกันไปและลาดเทลงสู่แม่น้ำโขง โดยทางตอนเหนือของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำชีและแม่น้ำพอง ซึ่งบริเวณดังกล่าวเป็นที่ตั้งของเขื่อนอุบลรัตน์และเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญที่ใช้หล่อเลี้ยงพื้นที่การเกษตรในหลายอำเภอ เช่น อำเภอลำน้ำพอง อำเภอหนองเรือ อำเภออุบลรัตน์และอำเภอภูเวียง ทั้งนี้ สภาพภูมิประเทศของเทศบาลตำบลลำน้ำพอง มีลักษณะเป็นที่ราบลูกคลื่น มีความสูงของภูมิประเทศประมาณ ๑๐๐ – ๒๔๐ เมตร สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง และมีลำน้ำพองไหลผ่าน ๔ ชุมชนและเป็นทางผ่านของถนนสายลำน้ำพอง - กระนวน โดยทางทิศใต้มีลำน้ำพองทอดยาวเป็นเส้นแบ่งเขตกับตำบลกุดน้ำใส

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของ ตำบลลำน้ำพอง อำเภอลำน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ซึ่ง 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีน เข้าปกคลุมประเทศไทยตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งอยู่ในช่วงฤดูหนาวของประเทศไทย ทำให้ตำบลลำน้ำพอง มีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป ส่วนมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรเข้าปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน (ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม) ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะดินของพื้นที่เทศบาลตำบล ลำน้ำพอง มีเนื้อดินร่วนปนทราย หรือค่อนข้างเป็นทราย ที่มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกพืชไร่ เช่น อ้อย และ มันสำปะหลังเป็นต้น พื้นที่ลุ่มส่วนใหญ่ของพื้นที่จะใช้เพื่อการทำนาข้าว ซึ่งถือเป็นวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น ส่วนที่ดอนจะใช้เพื่อการปลูกพืชไร่ ในช่วงที่ผ่านมาประเทศไทยได้กำหนดนโยบายด้านพลังงาน เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน เช่น เอทานอล และมีการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตเอทานอลจากอ้อยและมันสำปะหลังในประเทศไทย ทำให้เกษตรกรมีความสนใจและขยายพื้นที่ปลูกอ้อย และมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ ประกอบด้วย

ทรัพยากรน้ำ ของพื้นที่เทศบาลตำบล ลำน้ำพอง อยู่ในเขตลุ่มน้ำพอง โดยมี แม่น้ำสายหลักคือ แม่น้ำพอง ซึ่งไหลผ่านชุมชนกุดน้ำใสน้อย หมู่ที่ ๑๐ และลำห้วยซึ่งเป็นแหล่งน้ำหล่อเลี้ยงในพื้นที่อีกห้าแหล่งได้แก่ ห้วยเสือเต้น, ห้วยจำหรือ, ห้วยดับเต่า, ห้วยคำมิด และแก่งเสือเต้น นอกจากนี้ยังมีบึงและหนองน้ำขนาดใหญ่ ที่เป็นแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ได้ตลอดทั้งปี ได้แก่ บึงสูงเทียว, บึงบัวระภา, หนองสวนสวรรค์ สระอีสานเขียว, หนองทุ่ม, หนองหัวลิง

สภาพปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ คือ

๑. ปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
๒. ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน
๓. ปัญหาน้ำเน่าเสีย เกิดจากน้ำทิ้งชุมชน และโรงงานอุตสาหกรรม
๔. ปัญหาแหล่งน้ำตื้นเขิน
๕. ปัญหาน้ำฝนที่พัดเอาสารพิษที่ตกค้างจากแหล่งเกษตรลงสู่แม่น้ำลำคลอง

๑.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้

ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ ส่วนใหญ่เป็นป่า เบญจพรรณ หรือป่าโปร่ง โดยมีพื้นที่ ๒,๖๖๕ ไร่
ดังนี้

- ๑) ป่าชุมชน โกงป่ากง อยู่ครอบคลุมพื้นที่ หมู่ ๓,๑๖ ประมาณ ๓๖ ไร่
- ๒) ป่าชุมชน โกงหินขาว อยู่ครอบคลุมพื้นที่ หมู่ ๓,๖,๗ และหมู่ ๘ ประมาณ ๒,๖๐๐ ไร่
- ๓) ป่าชุมชน ดอนปู่ตา อยู่ครอบคลุมพื้นที่ หมู่ ๑ ประมาณ ๘ ไร่
- ๔) ป่าชุมชน หลุบอีซื่อ อยู่ครอบคลุมพื้นที่ หมู่ ๑๐ ประมาณ ๑๕ ไร่
- ๕) ป่าชุมชน ดอนด้วง อยู่ครอบคลุมพื้นที่ หมู่ ๕,๖ ประมาณ ๑๐ ไร่

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง เทศบาลตำบลลำน้ำพอง มีเนื้อที่ประมาณ ๓๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๔๕,๐๐๐ ไร่
และแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ ชุมชน โดยมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	จดกับ ตำบลคำม่วง	อำเภอเขาสวนกวาง	จังหวัดขอนแก่น
ทิศใต้	จดกับ ตำบลกุดน้ำใส	อำเภอน้ำพอง	จังหวัดขอนแก่น
ทิศตะวันออก	จดกับ ตำบลวังชัย	อำเภอน้ำพอง	จังหวัดขอนแก่น
ทิศตะวันตก	จดกับ ตำบลสะอาด	อำเภอน้ำพอง	จังหวัดขอนแก่น

๒.๒ การเลือกตั้ง เทศบาลตำบล ลำน้ำพอง แบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น ๒ เขต ซึ่ง มี
นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน โดยนายกเทศมนตรีได้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี
จำนวน ๒ คน ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี จำนวน ๑ คน เลขานุการนายกเทศมนตรี จำนวน ๑ คน และมีสมาชิก
สภาเทศบาลที่มาจากการเลือกตั้งจากประชาชน เขตละ ๖ คน รวมทั้งสองเขตเป็นจำนวน ๑๒ คน

๓. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม ประกอบด้วย

๓.๑ การนับถือศาสนา

การนับถือศาสนาของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบล ลำน้ำพอง ส่วนมากเป็นการนับถือศาสนา พุทธ ซึ่งศาสนสถานในพื้นที่เทศบาลตำบลลำน้ำพอง มีดังนี้

พุทธศาสนา

๑) วัดโพธิ์ชัย หมู่ ๑	๗) วัดโนนสระบัว หมู่ ๘
๒) วัดสว่างอรุณ หมู่ ๓	๘) วัดศรีปทุมวาราราม หมู่ ๑๐
๓) วัดศิลารัตนาราม หมู่ ๕	๙) วัดบ้านคำมีด หมู่ ๑๒
๔) วัดทุ่งสว่าง หมู่ ๖	๑๐) วัดคำสว่าง หมู่ ๑๒
๕) วัดไพศาล หมู่ ๗	๑๑) สำนักสงฆ์ศรีสพาวัน หมู่ ๓
๖) วัดหรรษคุณ หมู่ ๘	๑๒) วัดป่าบึงฉุยเทียว หมู่ ๑

๓.๒ ประเพณีและงานประจำปี

ฮีตสิบสอง คองสิบสี่ เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ลาว ซึ่งรวมถึงชาวไทยอีสานที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นวัฒนธรรมแสดงถึงความเป็นชาติเก่าแก่และเจริญรุ่งเรืองมานาน เป็นเอกลักษณ์ของชาติและท้องถิ่น และมีส่วนช่วยให้ชาติดำรงความเป็นชาติของตนอยู่ตลอดไป

ฮีตสิบสอง มาจากคำสองคำได้แก่ ฮีต คือคำว่า จารีต ซึ่งหมายถึง ความประเพณี ธรรมเนียม ประเพณี ความประเพณีที่ดี และ สิบสอง หมายถึง สิบสองเดือน ดังนั้นฮีตสิบสองจึงหมายถึงประเพณีที่ชาวไทยในภาคอีสาน ปฏิบัติกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี เป็นการผสมผสานพิธีกรรมที่เกี่ยวกับเรื่องผีและพิธีกรรมทางการเกษตร เข้ากับพิธีกรรมทางพุทธศาสนาดังนี้

เดือนอ้าย บุญเข้ากรรม	เดือนยี่ บุญคูณลาน
เดือนสาม บุญข้าวจี	เดือนสี่ บุญพะเวด
เดือนห้า บุญสงกรานต์	เดือนหก บุญบั้งไฟ
เดือนเจ็ด บุญซำฮะ	เดือนแปด บุญเข้าพรรษา
เดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน	เดือนสิบ บุญข้าวสาก
เดือนสิบเอ็ด บุญออกพรรษา	เดือนสิบสอง บุญกฐิน

คองสิบสี่ เป็นคำและข้อปฏิบัติคู่กับฮีตสิบสอง คอง แปลว่า แนวทาง หรือ ครรลอง ซึ่งหมายถึง ธรรมเนียมประเพณี หรือแนวทาง และ สิบสี่ หมายถึง ข้อวัตรหรือแนวทางปฏิบัติสิบสี่ข้อ ดังนั้นคองสิบสี่จึงหมายถึง ข้อวัตรหรือแนวทางที่ประชาชนทุกระดับ นับตั้งแต่พระมหากษัตริย์ ผู้มีหน้าที่ปกครองบ้านเมือง พระสงฆ์ และคนธรรมดาสามัญพึงปฏิบัติสิบสี่ข้อ อาจสรุปได้หลายมุมมองดังนี้

เป็นหลักปฏิบัติกล่าวถึงครอบครัวในสังคม ตลอดจนผู้ปกครองบ้านเมือง
เป็นหลักปฏิบัติของพระมหากษัตริย์ในการปกครองบ้านเมือง และหลักปฏิบัติของประชาชนต่อ
พระมหากษัตริย์

เป็นหลักปฏิบัติที่พระราชยัดถือปฏิบัติ เน้นให้ประชาชนปฏิบัติตามจารีตประเพณี และคนใน
ครอบครัวที่ปฏิบัติต่อกัน

เป็นหลักปฏิบัติในการปกครองบ้านเมืองให้อยู่เป็นสุขตามจารีตประเพณี

แต่ละข้อมีคำว่าฮิตนำหน้าด้วย (ทำให้เกิดความสับสนกับฮิตสิบสอง) แต่ละกองจะมีสิบสี่ฮิต
ยกเว้น ฮิตปีกลองเดือน จะมีเพียงสิบสองฮิต ซึ่งนั่นก็คือฮิตสิบสองที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น กองประกอบด้วย

๑) ฮิตเจ้ากองขุน	๘) ฮิตไก่ทองเขย
๒) ฮิตท้าวทองเพ็ช	๙) ฮิตป่าทองลูน
๓) ฮิตไพร่ทองนาย	๑๐) ฮิตลูกทองหลาน
๔) ฮิตบ้านทองเมือง	๑๑) ฮิตเจ้าทองแก่
๕) ฮิตปู่ทองย่า	๑๒) ฮิตปีกลองเดือน (ฮิตสิบสอง)
๖) ฮิตตาทองยาย	๑๓) ฮิตไฮ่ทองนา
๗) ฮิตพ่อทองแม่	๑๔) ฮิตวัดทองสงฆ์

๓.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาล้าน

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ ศิลปะพื้นบ้าน(หมอลำ) ปราชญ์พื้นบ้าน
- ภาษาที่ใช้ได้แก่ ภาษาไทย และภาษาอีสาน

๓.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ได้แก่

- ๑) ผลิตภัณฑ์ถั่วตัดน้ำมะตูม
- ๒) ผลิตภัณฑ์เส้นขนมจีนอบแห้ง
- ๓) ผลิตภัณฑ์กล้วยสมนุไพร

๔. ทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบด้วย

๔.๑ น้ำ

ทรัพยากรน้ำ ของพื้นที่เทศบาลตำบล ลำน้ำพอง อยู่ในเขตลุ่มน้ำพอง โดยมี แม่น้ำสายหลักคือ แม่น้ำพอง ซึ่งไหลผ่านชุมชนกุดน้ำใส่น้อย หมู่ที่ ๑๐ และลำห้วยซึ่งเป็นแหล่งน้ำหล่อเลี้ยงในพื้นที่อีกห้า แหล่ง ได้แก่ ห้วยเสือเต้น, ห้วยจ่าหรือ, ห้วยตบเต่า, ห้วยคำมีด และแก่งเสือเต้น นอกจากนี้ยังมีบึงและหนองน้ำ ขนาดใหญ่ ที่เป็นแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ได้ตลอดทั้งปี ได้แก่ บึงทุ่งเทียว, บึงบัวระภา, หนองสวนสวรรค์ สระอิสานเขียว, หนองทุ่ม, หนองหัวลิง

สภาพปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ มี ๔ กลุ่ม คือ

๑. ปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
๒. ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน
๓. ปัญหาน้ำเน่าเสีย เกิดจากน้ำทิ้งชุมชน ฟาร์มปศุสัตว์ และโรงงานอุตสาหกรรม
๔. ปัญหาแหล่งน้ำตื้นเขิน

๔.๒ ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ของเทศบาลตำบลลำน้ำพอง ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ หรือป่าโปร่ง โดยมีพื้นที่ป่าชุมชน ดังนี้

- ๑) ป่าช้าสาธารณะ บ้านห้วยเสือเต้น หมู่ ๓ ประมาณ ๓๒ ไร่
- ๒) ป่าช้าสาธารณะ บ้านหนองหารจาง หมู่ ๘ ประมาณ ๓๐ ไร่
- ๓) ป่าช้าบ้านโคกสูง หมู่ ๕ ประมาณ ๑๕ ไร่
- ๔) โภคดินแดงสาธารณะ บ้านโคกสูง หมู่ ๕ ประมาณ ๑๓๕ ไร่
- ๕) โภคหินลาด บ้านหนองโน หมู่ ๑๑ ประมาณ ๑๓๑ ไร่
- ๖) ป่าช้าบ้านคำมีดเหนือ หมู่ ๑๒ ประมาณ ๕๔ ไร่
- ๗) โภคดินแดงบ้านโคกสูง ประมาณ ๑๓๕ ไร่
- ๘) ป่าช้าบ้านคำมีดใต้ หมู่ ๑๔ ประมาณ ๑๕ ไร่

๔.๓ ภูเขา พื้นที่ตำบลน้ำพอง มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง พื้นที่ลุ่มๆ ดอนๆ สลับกันไปไม่มีภูเขาในพื้นที่

๔.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เทศบาลตำบล ลำน้ำพอง ยังคงความอุดมสมบูรณ์ตามลักษณะทั่วไปของภูมิประเทศในภาคอีสาน